

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
समाजकार्य पारंगत (MASTER OF SOCIAL WORK) (M.S.W.)

परीक्षा : डिसेंबर - २०२२

सत्र चवथे

विषय : समुदाय विकासातील उदयोन्मुख प्रवाह (28 TRUCD 401)

दिनांक : २०/१२/२०२२	गुण: ६०	वेळ: दु.२.०० ते ४.३०
सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.		
प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा.		(२०)
१) PURA अभियानाचे मुख्य घटक स्पष्ट करा.		
२) ग्रामीण समुदायाचे भौतिक आणि लोकसंख्यात्मक घटक लिहा.		
प्र.२ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)		(२०)
१) भारतातील समुदाय विकासाचा इतिहास लिहा.		
२) स्वयंसहायता गटांचा महिला सबलीकरणाशी असणारा सहसंबंध स्पष्ट करा.		
३) समुदाय विकासाचे टप्पे आणि पद्धती वर्णन करा.		
प्र.३ टीपा द्या. (कोणत्याही चार)		(२०)
१. समुदाय विकासाची व्याप्ती		
२. ग्रामीण समुदायाचे राजकीय घटक		
३. साखर शाळा		
४. ग्रामीण समुदायाचे सांस्कृतिक घटक		
५. ज्ञान जोडणी		
६. सेवा तरतूदी		

Sub : Emerging Trends in Community Development (28 TRUCD 401)

Instructions: 1) All questions are compulsory 2) All Questions carry equal marks.

- Q.1 Answer any one of the following.** (20)
1. Explain the thrust areas of PURA mission
  2. Write the physical and demographical aspects of rural community
- Q.2 Write in brief. (Any Two)** (20)
- 1) Write the history of community development in India
  - 2) Explain the relevance of SHG with women empowerment
  - 3) Describe the steps and methods of community development
- Q.3 Write short notes. (Any Four)** (20)
- 1) Scope of community development
  - 2) Political aspects of rural community
  - 3) Sakharshala
  - 4) Cultural aspects of rural community
  - 5) Knowledge connectivity
  - 6) Service provision